

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 31.

KETVIRTADIENIS, RUGPIŪCIO-AUGUST 13, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dienos Klausimai

Korėjos karo belaisvių grąžinimas dar užsitęs kelias savaites. Alijantai paleis 74 tūkstančių grįžti raudonųjų belaisvių, o komunistai paleis 12,763. Alijantų vadovybė turi suregistruoti 11,414 amerikiečių ir kitų valstybių mažesnių karių, kurių daugumą sudaro pietinės Korėjos karių, 8,101? Labai galimas daiktas, kad daug jų raudonieji išžudė, kiti krito mirties maršų aukomis, kiti išmirė nuo žaidimų, dėl bado ir epideminių ligų. Iš sugrąžintų belaisvių didesnę pusę ligoniai, sergantys džiova ir dėl iškančinių. Grįžusieji išpasakoja savo patirtimus, kurie pavaizduoja komunistų žvėrišką elgesį. Žiauriausia jie elgėsi su pietinės Korėjos belaisviais ir amerikiečiais. Tas aiškiai parodo, kad komunistai jų labiausia nekencia ir laiko didžiausiais jų agresijos ir užmačių priešais. Grįžę taip pat pranešė, kad prieš pat grąžinimą raudonieji įkalinę dalį amerikiečių oficerių, kurie buvę priešingai karo pabaigimo sąlygoms. Vakariečiai vis daugiau susipažįsta, kas per sutvėrimai tie komunistai.

Liepos 6-tą Kremlius bosai sušaukė aukščiausiąjį sovietų (seimą) specialinę sesijon. Šio seimo pareiga užgirti tai, ką pakiša diktatorius ir jo patarėjai. Šį kartą Malenkovo valdžia pakišo užgirti biudžetą, kuris numato 110,200,000,000 rublių apsaugos—geriau sakant agresijos karų reikalams. Dėl svieto akių, biudžete numatytos nemažos sumos neva apsvietos, komunalinės kultūros ir nacionalinės ekonomijos reikalams. Deja, sovietiniam rojui tik komisarų reikalai gerai aprūpinti, o masės apleistos, kenčia bada ir skurda. Kaip ir pajaukai, į bereikšmio seimo atidarymo iškilmes buvo pakviesti ir užsienio, tarp jų ir amerikiečių, diplomatiniai atstovai. Suprantama, Malenkovi svarbu parodyti, kaip "liaudies atstovai" jį gerbia ir kelia triukšmingas ovacijas.

Rytinės Vokietijos kareiviai ir "liandies" policistai kasdien dosėtkais perbėga ir vakarines Berlyną zonas. Kai kurie perbėga su ginklais ir amunicija, pasiduoda autoritetams ir prašo politinių pabėgėlių teisių (asylum). Tie kareiviai ir policininkai sako negalėję perkęsti savo viršinių įsakymų atiminti iš grįžtančių vokiečių moterų ir vaikų amerikiečių dovanotą maistą, mušti ir net įkalinti. Beje, kad atgrąžinti badaujančius vokiečius nuo amerikiečių maisto, komunistai griebėsi dar vienos šlykščios priemonės—jie gąsdina, kad amerikiečių maistas užkrėstas polio mikrobiais.

U. S. senato daugumos vadu išrinktas senatorius Knowland iš Californijos. Jis laikinai ėjo pareigas nuo gegužės mėnesio, senatorius Taftui rimtai susirgus. Senatorius Ferguson iš Michigan išrinktas republikonų Policy Committee (politikos nustatymo) vadu, kurią vietą iki šiol turėjo senatorius Knowland.

NAUJAS EMIGRACIJOS ĮSTATYMAS

Šiomis dienomis J.A.V. Kongresas priėmė naują bilį vardu: "Refugee and Relief Act of 1953". Sulig šio įstatymo į U. S. A. išleis iš Europos 214,000 asmenų per 3 metus ir 5 mėn., tai yra iki gruodžio 31 d. 1956 metų.

Cia pažymėsiu svarbiausius to įstatymo punktus liečiančius lietuvių pabėgėlius iš Lietuvos, Klaipėdos krašto ir Mažosios Lietuvos.

Sec. II B. Bus išduota vizų dėl 35,000 pabėgėlių nuo komunizmo iš Rytų Europos ir dabar gyvenantiems Vokietijoje. Austrijoj ir Berlyne (Vakarų zonoje).

Sec. IV A3. Išduoti vizas 10,000 asmenims—pabėgėliams gyvenantiems NATO valstybėse—Europoje ir Švedijoje. Anglijoje gyvenantieji šiuo įstatymu negalės pasinaudoti.

Sec. II. C. Išduoti vizas 55,000 vokiečiams, išvytiems (Expellees) iš Rytų Europos ir dabar gyvenantiems Vokietijoje.

Sec. VII. A. Kiekvienas pabėgėlis norintis gauti vizą į U. S. A. privalo turėti būto ir darbo garantiją, kuri privalo būti Jung. Amerikos Valst. piliečių išduota. Garantijoje privalo būti pažymėta: a) būto ir darbo vietų—adresai; b) koks bus darbas ir po kiek gaus atlyginimo.

Transportaciją per jūrą apmokės Tarptautinis Emigracijos Fondas ir U. S. valdžios laivai pagelbės. Kelionės išlaidas nuo tuosto ir apsigyvenimo vietos ap-

mokės paskolos formoje šalų organizacijos, o jos tam reikalui gaus paskolą iš U. S. izdo iki 5 mil. dol.

Šio emigracijos įstatymo vykdymas yra pavestas Department of State, Security and Consulate Affairs Section. Šį įstatymą vykdins U. S. konsulatai Europoje.

Visi, kurie turite savo gimines arba pažįstamus ir kurie galite likusiems lietuviams tremtyje pagelbėti atvykti į U.S.A., siųskite į BALF buto ir darbo garantijas.

Daugiau informacijų bus suteikta vėliau.

Kan. Prof. J. B. Koncius, BALF Pirmininkas 1953 m. rugp. 4 d.

LRKSA 11-ta kuopa Waterbury, Conn., siųsdama mėnesines narių duokles į centrą, vėl prisūnė 70 centų Lietuvos Išlaisvinimo Fondui. Ši kuopa kas mėnu prisūnė nors ir po mažą auką L.I.F.

Washington.—Rugpiūčio 10-tą Cenzo Biuras paskelbė, kad J. A. V. jau turi 160,000,000 gyventojų. Tuo būdu nuo 1950 metų balandžio mėnesio visuotino surašymo gyventojų skaičius padidėjo 8,868,000.

Toronto, Kanada.—Rugpiūčio 10-tą įvyko parlamento rinkimai. Daugumą vėl laimėjo liberalai. Tai jau penktas iš eilės jų laimėjimas.

LIET. VYČIŲ JUBILIEJINIO SEIMO VYDŪNO FONDO KOMITETO UŽSİMOJIMAI

Ivykstančio Šių Metų Rugpiūčio Mėn. 27, 28, 29 ir 30 d., Hotel Statler, Boston, Mass., Programa

Rugpiūčio 27 d.

Atvykstančių atstovų ir svečių registracija.
8:30 vakare—seimo atstovų ir svečių susitikimo—susipažinimo pobūvis. Programą išpildo vyčių kuopos (Bay State Room).

Rugpiūčio 28 d.

8 val. ryto—Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj iškilmingas pontifikalinės mišios, kurias atnašauja ir pamokslą sako J. E. vyskupas V. Padolskis.
10:30 ryte—Seimo atidarymas (Ballroom Foyer).
Petraukia pietums.
2:00 val. p. p.—Seimo posėdis. (Ballroom Foyer).
Petraukia vakarienei.
8 val. vak.—Pobūvis—pasilinksminimas. (Main Ballroom).

Rugpiūčio 29 d.

8 val. ryto—Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj gedulingos pamaldos už mirusius vyčius. Pamaldas laiko kun. kleb. Pr. Virmauskis. Seimo globėjas, o pamokslą sako kun. A. Kontautas, Vyčių dvasios vadas.

Po pamaldų—Vyčiai vyksta į Lawrence, Mass., prie Vyčių įkūrėjo a. a. Mykolo A. Norkūno kapo. Čia bus jam pareikšta vyčių pagarba ir už jį pasimelstata.

10:30 val. ryte—seimo posėdis (Ballroom Foyer).

Petraukia pietums.

2:00 val. p. p.—iškilmingas posėdis Vyčių 40 metų jubiliejui paminėti (Ballroom Foyer).

5:00 val. p. p.—Ekskursija į Plymouth, Mass., ir čia pobūvis su užkandžiais.

Rugpiūčio 30 d.

10:00 val. ryto—pamaldos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj. Mišias atnašauja ir pamokslą sako J. E. vyskupas V. Brizgys.

Suvažiavimo dalyvių nuotraukos darymas.

2:00 val. p. p.—seimo baigiamasis posėdis (Ballroom Foyer).

8:00 val. vak.—bankietas ir seimo užbaigimas (Main Ballroom).

Liet. Vyčių Jubiliejimui Seimui Rengti Komitetas

VYDŪNO FONDO KOMITETO UŽSİMOJIMAI

Vydūno Fondo komitetą sudaro šie asmenys: Mažosios Lietuvos Tarybos pirm. Erdmonas Simonaitis (jis yra šio komiteto pirmininkas), Lietuvių Rašytojų Dr. jos pirm. Benediktas Abrauskas (šio komiteto vicepirm.), VLIKO pirm. prel. Mykolas Krupavičius, minist. Stasys Lazoraitis, LLK pirm. Vaclovas Sidzikauskas, ALT pirm. Leonardas Šimutis ir VLIKO VT pirm. Karolis Žalkauskas. Tas komitetas skelbia šiame mūsų laikraščiui Nr. dedamą atsišaukimą, kuriuo kreipiasi į visus lietuvius ir lietuviškas organizacijas, prašydamas aukų Vydūno parinktiems raštams išleisti ir velionio antkapiai pastatyti. Duobė jau išmūryta ir užsakytas atitinkamas granito antkapis.

Iš Vydūno raštų pirmoje eilėje numatoma išleisti "Prabėgusių šėšėliai", kurių laida jau keliasdešimt metų kaip išsibėgusi. Aukojusieji ne mažiau kaip 5 dol. bus laikomi Vydūno raštų garbės leidėjais—išleistosios Vydūno knygos jiems numatoma pasiūsti be atskiro primokėjimo. Jeigu, paminklą pastatius, liktų dar lėšų, būtų pasistengta išleisti Vydūno monografiją, dėl kurios jau tariamasi su atitinkamais autoriais. Vydūno Fondo Komitetas laukia jautraus tautiečių atsiliepimo.

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Pasaulio Lietuvių Archyvo Igaliotiniai ir Jų Adresai

1. Australija: Istorinės Medžiagos Rinkimo Komisija (J. Kedys, J. Reisgys ir J. Tininis). Pirm. J. Tininis, 25 Dillon St., Paddington — Sydney, N.S.W., Australia.
2. Austrija: Ignas Lapšys, Kufstein, Tirol, DP Lager, Austria.
3. Belgija: Rev. Jonas Dėdinas, 97, rue de la Brabanconne, Louvain, Belgique.
4. Brazilija: Jonas Masys, G. P. 4118, Sao Paulo, Brasil, S. A.
5. Didžioji Britanija: K. Barėnas, 126, Barton Lane, Eccles, Manchester, Great Britain.
6. Danija: Aldona Bričkus, Gaaseholweg 100 st. th., København-Herlev, Denmark.
7. Italija: Dott. J. Gailius, Via Barnaba Oriani 87, Roma, Italia.
8. Šveicarija: Anton Paulaitis, Postfach 2910, Zurich 23, Switzerland.
9. Urugvajus: K. Čibiras, Juan Maria Perez 2820, Montevideo, R. O. del Uruguay, S. A.
10. Vokietija: Adolfas Venclauskas, Litauisches Zentralkomitee, Hegelstr. 6, Hannover, Germany, British Zone.

Kitų kraštų PLA įgaliotiniai bus paskelbti spaudoje, kai tik bus susitarta su kraštų valdybomis dėl kandidatų.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse įgaliotinio pareigas imasi PLA vadovybė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill., U. S. A.

Visų kraštų lietuvių bendruomenės prašomos PLA įgaliotiniams istorinės medžiagos rinkimo darbe nuosirdžios pagalbos.

Vincentas Liulevičius, PLA Direktorius

Reno, Nevada. — Rugpiūčio 10-tą automobilis nelaimėje žuvo Dempsey Sheehan, žmona ir trys jų vaikai.

Paryžius. — Rugpiūčio 10-tą, baigiantis generaliniam streikui, komunistai paskelbė geležinkeliečių streiką.

Liet. Laisvės Komitetas New Yorke leidžia žurnalą "Lietuva". Jau pasirodė su 4 nr.

VISOS-VISI Į TALKĄ SUSIVIENIJIMUI

PRIEŠSEIMINĮ NAUJŲ NARIŲ VAJŲ PADARYKIME SEKMINGIAUSIU MŪŠŲ ORGANIZACIJOS ISTORIJOJE

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

101 kp. Chicago, Ill.—Duoblys, Antanas V. (Juv.)	Lipčienė
101 " Chicago, Ill.—Žeimys, Dariaja Marija (Juv.)	"
101 " Chicago, Ill.—Žeimys, Vida (Juv.)	"
101 " Chicago, Ill.—Lapinskas, Michael	"
155 " Scranton, Pa.—Miller, Alec.	Rev. Boll
155 " Scranton, Pa.—Kingsley, Elaine R. (Juv.)	"
155 " Scranton, Pa.—Simanavich, Eugene M. (Juv.)	"
105 " Braddock, Pa.—Prizmonte, Albert A.	Diskevičius
16 " Chicago, Ill.—Prackaila, Aldona E. (Juv.)	Saraukas

Šį kartą gerai pasirodė 101 kuopos organizatorė p. Ursulė Lipčienė įrašydama 4 naujus narius; 155 kuopos organizatorius, LRKSA dvasios vadas kun. Jonas F. Baltusevičius, įrašęs 3 naujus narius; 16 kuopos organizatorius p. Saraukas ir 105 kuopos organizatorius T. Diskevičius įrašė po vieną naują narį.

Iš viso keturių kuopų organizatoriai įrašė devynis naujus narius. Išvaizduokite, kokius davinius turėtume ir kokių spartumu mūsų Susivienijimas augtų, jei vajeaus akcijoj dalyvautų visos kuopos su savo organizatoriais.

Vasaros alsinantieji karščiau netrukus praeis. Prasi-dės visuomeninei ir organizacinei veiklai palankesnės dienos. Tikrai būtų gražus dalykas, kad į šį priešseiminį naujų narių vajų aktyviai įsijungtų visos kuopos. Padidinkime Susivienijimą patariai ir prisidėkime prie šeiminių sąskrydžio kuo geriausio pasisekimo, sudarant galimybes iš visų rajonų gabiausiems meno ir sporto talentams dalyvauti to sąskrydžio kontestinėse programose.

Naujas vajeus laukia visų Susivienijimo veikėjų ir rėmėjų tautos.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Veda BALYS BRAZDŽIONIS

LIETUVA. Specialus Maskvos patarėjas Lietuvai kaltina Lietuvos komunistus apsilėidimu, drausmės nesilaikymu.

Eipant vidaus kovai Rusijoje ir Lietuvos komunistai neruo-jasi ir kai kurie yra suimami. Matyt, rusai nori išstumti visus lietuvius iš svarbių pareigų. Bet Jonas Šimkus griebiasi net šlykščiausių priemonių savo kalinių gelbėti—ėmė rašyti rusinimo rašinius. Jis sako, kad lietuviai yra tik rusų tautos sūnūs. Tai komedija!

Lietuvos tarybinė vėliava įvesta nauja: raudona, balta, žalia su kuku, piaučiau ir raudonos žvaigždės emblemonis.

Lietuvos gyventojai yra verčiami pirkt degtinę ir ją vartoti. Žinoma, girtus žmones greičiau ištiria ir lengviau juos suvaldyti.

ANGLIJA. Manchesteryje lietuvių neteko veterano Jono Muraskos. Jis apie 40 metų buvo klubo valdyboje ir daug dirbo lietuvių išlaikyti.

ŠVEICARIJA. Čia atvyko 82 lietuviukai atostogų. Daug kas teiravosi, kodėl jie negali grįžti namo. Ši Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Europoje vaikų ekskursija, kuria rūpinosi inž. Stankus, Garbauskienė ir Palaitis, padarė gerą reprezentaciją ir šveicaričiai daugiau vaikų pasiima pas save atostogu.

Iš New Yorko į Chicago atvyko p. Barbara Darlys. Ji dirba Voice of America lietuviškame skyriuje.

GLARUS mieste su šiuo pasauliu atsiskyrė prof. P. Jakubėnas, 82 metų amžiaus.

Chicago, Ill.—Rugpiūčio 19-20 dd. Sv. P. Marijos Gimimo parapijoj įvyks metinis A. L. R. K. įvyks rugpiūčio 15-16 Medelino, Vargonininkų Sąjungos seimas.

mieste. Kolumbijos vyriausybė leido veikti Lietuvos konsulatui.

AUSTRALIJA. Nors lietuviai čia sunkiai verčiasi ir kuriasi, bet kartu rūpinasi didesnėse kolonijose įsigyti Lietuvai Namus. Tokie namai numatomi turėti Sidnejuje ir Adelaidėje. Australijos L. B. Kr. Valdyba telkia aukas Vokietijoj vargstantiems.

Dailininkas Vac. Ratas šiemet švenčia savo meninės veiklos 20 metų sukaktį. Jis po Australijos didesnius miestus ruošia apžvalginę parodą.

JAV. Rugpiūčio mėn. 27-30 dd. Bostone įvyksta Lietuvos Vyčių jubiliejinis seimas. Vyčių organizacija švenčia savo 40 metų veiklos sukaktį. Atstovai vyksta iš visų JAV.

Amerikos Lietuvių Kongresas numatomas šaukti lapkričio mėn. 27-tą, Chicagoje.

Prof. K. Pakštas paršė Amerikos Lietuvių Vardyno knygai įžangą, kuri jau spaudoje. Profesorius Pakštas šiemet mini 69 metų amžiaus sukaktį. Jis dirba Pittsburgho universitete.

Chicago amerikoniški laikraščiai plačiai rašė apie Kersteno rezoliucijos priėmimą. Ilguose straipsniuose gildinami ir Baltijos valstybių užgrobito faktai.

Iš New Yorko į Chicago atvyko p. Barbara Darlys. Ji dirba Voice of America lietuviškame skyriuje.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE
OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ŽUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsienio metams \$3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimuLITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

MALENKOVAS GAŠDINA

Rugsėjo 8-tą Sovietų seime naujasis diktatorius Malenkovas pasakė agresingą kalbą. Užsienio, ypač Jungtinių Amerikos Valstybių pagadūniam, paskelbė, kad Rusija turinti ne tik atominę, bet ir hidrogeninę bombą. Diktatoriaus pranešimą komunistai sutiko triukšmingais plojimais.

Malenkovas aiškino, kad U. S. neturi hidrogeninės bombos monopolio. Tas esa užbaigia visas "nesamones" apie Sovietų silpumą. Rusija užduos sunaikinantį smūgį bile agresoriui, kuris pamėgintų sovietus pulti.

Malenkovas toliau nurodė, kad Rusija tapusi galinčiausia pasaulyje valstybe ne tik dėlto, kad ji turinti hidrogeninę bombą, bet ir išvysčiusi milžinišką sunkiąją industriją, kuri esanti beveik puštrečio karto didesnė, negu buvo 1940 metais, prieš pat karą su ašim.

Savo kalboje Malenkovas didžiausią dėmesį kreipė ir savo grąsinimus taikė Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kurios sudaro didžiausias kliūtis ir pasipriešinimus Kremliaus agresijai. Pasigyręs tokiais Rusijos laimėjimais, Malenkovas pareiškė, kad jei U. S. nori taikos, tai neturėtų ignoruoti priėmimo komunistinės Kinijos Jungtinių Tautų organizacijon.

U. S. mokslininkai, atominės ir hidrogeninės bombų ekspertai neužginčija, kad Rusija galinti turėti ir hidrogeninę bombą. Suprantamas dalykas, kad šnipai, tarp kurių buvo atominės bombos ekspertų, galėjo išduoti ir hidrogeninės bombos paslaptis. Vienok diplomatai Malenkovo kalboje įžiūri ir kitus motyvus. Malenkovas ir kiti jo draugai gerai žino, kad senesniai sulikviduotos slaptosios ir viešosios policijos komisaro Berjoso šalininkai nemiega, jie įsiekia proga Malenkovui atkeršinti. Savo diktatoriškam sostui Malenkovas įsiekia atramos militaristuose slugsniuose. Kad nukreipti užsienio dėmesį nuo vidaus sunkumų ir pavojų, Malenkovas ir paleido savo liežuvi į darbą apie Sovietų Rusijos naujus laimėjimus ir nenugalimumą. Kad suskaldyt vakariečių vieningumą, naujasis Kremliaus bosas gerinasi Prancūzijai, Turkijai, Iranui, Afganistanui, Indijai, Aigiptui ir kitoms valstybėms, kurioms siūlo "gerus santykius".

Deje, vakariečiai, jau gerai pažįsta Kremliaus politiką ir nesiduos suvedžiojami. Nenugąsdins demokratijų nei pasigyrėmiais hidrogenine bomba. Nežiūrint kur Sovietai pradės naują agresiją, jie sutiks griežtą pasipriešinimą, su koku susidūrė Graikijoje, Korėjoje ir kituose kraštuose.

SOVIETŲ "ROJUJE" NERAMU

"Kaikurie tarybinių įstaigų darbininkai nepajėgia suprasti, kaip augstai juos iškelė tarybinė tėvynė ir valstybė".—Pravda, 1947, rugsėjo 7 d.

Komunistų Partijos laikraščio nusiskundimas, padarytas prieš šešis metus, pasirodė esąs didžiausia apgaulė. Pastarųjų dviejų mėnesių bėgyje komunistų valdomuose pavergtuose kraštuose darbininkai parodė, kad jie ne tik kad "nesupranta", j kokias augštybes juos iškelė tarybinė santvarka, bet pradėjo tiesiog darytis nebesuvaldomi neapsikeidami komunistinėje priespaudoje.

Pavojingiausias "nesusipratiimas" įvyko Rytų Berlyne. Srityje, pagal komunistus, darbininkų rojuje, šimtai tūkstančių dirbančių parodavo nešdami antikomunistinius plakatus, plėšė komunistinius užrašus, su akmenimis apmėtė Sovietų tankus. Jie kovojo, kad sovietai pasitrauktų iš Rytinės Vokietijos. Svarbiausia, jog šioje kovoje vokiečių darbininkai mirė. Panašios demonstracijos, o kartu ir aukos, buvo ir kituose didesniuose Rytų Vokietijos miestuose.

Taip pat ir Čekoslovakijoje praėjo didžiulė streikų ir antikomunistinių demonstracijų bangą. Valiutų reformos panaikino darbininkų santaupas bankuose. Fabrikuose ir įmonėse buvo įvestos dar didesnės gamybos normos. Kaip ir Rytų Vokietijoje ir čia streikavo ne kas kitas, kaip tie patys darbininkai, liaudis, kuri įrodė, pati norinti spręsti savo likimą ir valdytis.

Neramumai Vengrijoje ir Len-

kijoje atrodo buvo numalšinti komunistinių vyriausybės pažadais. Sovietų pavergtųjų kraštų darbininkai pasauliui paskelbė, kad rojuje jie ne tik kad nesidžiaugia, bet kenčia.

Sunkiai galima palyginti darbo ir jėgos darbdavių santykius vergijoje ir laisvajame pasaulyje. Štai imkim paskutiniąsias pilno darbininkų unijos ir plieno fabrikančių derybas. Darbininkai prašė, kad jiems būtų suteiktos papildomos lengvatos. Buvo deramasi prie konferencijos stalo. Plieno bendrovės sutiko su kai kuriais reikalavimais, atmetė kitus. Buvo rastas kompromisas ir pasirašytas naujas kontraktas. Žinoma, nevisada taip gražiai pasibaigia. Tačiau dažniausiai visi darbininkų ir darbdavių ginčai būna Jung. Valstybėse išsprendžiami prie derybų stalo. Tiek darbininkų unijų vadai, tiek darbdaviai baurisi panaudoti jėgą, grąsinimus ir demonstracijas. Galbūt ir jūsų darbovietėje ar įstaigoje neseniai buvo pakeltas atlyginimas ar suteiktos kitos lengvatos, be jokių nemalonumų.

Sovietinė propaganda kaltina ir teigia, kad Amerikos darbininkija yra eksploatuojama. Pagal juos, darbininkų rojus randasi niekur kitur, kaip tik Sovietijoje. Šiam melui paskutiniai įvykiai anapus geležinės uždangos suteikė galingą smūgį.

Visi tie, kurie rašome į užsienį, turime pasinaudoti šia proga ir išryškinti tą milžinišką skirtumą tarp laisvojo ir sovietinio pasaulio darbininkų gyvenimo ir darbo sąlygų.

Common Council

ATSTOVAS CHARLES J. KERSTEN
IR JO BENDRADARbiai
PABALTIJO KOMITETE

Liepos mėn. 4 d. Atstovų Buto pirmininkas (spykeris) Joseph W. Martin, Jr., paskelbė vardinį sąrašą komiteto, kuris tyrinėš Pabaltijo valstybių pagrobimą ir "inkorporavimą" į Sovietų Sąjungą. Kersteno Rezoliucijoje 346 buvo numatyta, kad komitetas susidės iš 7 Atstovų Buto narių. Partijų vadams susitarus, paskirti 4 republikonai ir 3 demokratai. Kaip jau panašiais atvejais priimta, Rezoliucijos autorius buvo paskirtas komiteto pirmininku.

Kongr. Charles J. Kersten

Republikonas iš Milwaukee, Wis. Gimė 1902 m. Chicagoje. Baigęs Marquette universiteto teisės skyrių Milwaukee, Wis. Nuo 1928 m. užsiėmė advokato praktika. 1937-43 m. laikotaryje pirmasis Milwaukee County prokuroro (district attorney) pavaduotojas. Išstius metus (1925-26) praleido studijinėse kelionėse Europoje ir Artimuosiuose Rytuose. Vedęs Miss Mary Edith McKinnon ir auginą dukterį ir 4 sūnus. Pirmą kartą išrinktas į 80-ąjį Kongresą 1946 m. Šiame, 83-jame, Kongrese yra švietimo ir darbo komiteto narys.

Atstovo Kersten vardas labai išpopuliarėjo, kai 1951 m. Kongresas vienbalsiai priėmė jo pateiktą Amendment to Mutual Security Act, kuriuo rezistenciniams judėjimams už Geležinės Uždangos buvo paskirta 100 milijonų dolerių. Nuosirdus pavergtųjų tautų užtarėjas, komunizmo priešas ir dabartinės administracijos laisvinimo politikos šalininkas, kongr. Kersten yra autorius kelių sumanymų Kongrese, siekiančių sustiprinti kovą prieš komunizmo subversiją ir propagandą.

Kongr. Alvin M. Bentley

Republikonas iš Owosso, Mich. 8-jo distrikto. Gimė 1918 m. Baigęs Michigan universitetą 1940 m. Po papildomų specialiųjų studijų perėjo į diplomatinę tarnybą ir išbuvo įvairiuose postuose Washingtone ir užsieny iki 1950 m. Tarp ko kita, jis daugiau kaip 2 metus buvo Amerikos diplomatinio štabo narys už Geležinės Uždangos, Vengrijoje, Grįžęs į Ameriką, atsidėjo kovai prieš tarptautinio komunizmo pavojų, rašydamas straipsnius spaudoje, kalbėdamas per radiją ir viešose susirinkimuose. Atstovų Buto pleniumi svarstant Kersteno Rezoliuciją 346, pasakė gerą kalbą už jos priėmimą. Šiame Kongrese jis yra Atstovų Buto Užsienio Reikalų komiteto narys.

Kongr. Edward J. Bonin

Republikonas iš Hazleton, Pa. 11-jo distrikto. Gimė 1904 m. 4 metus išbuvo jūrų laivyne, pradėjo studijuoti, baigdamas Dickinson kalidžą 1933 m. ir Temple universiteto teisės skyrių 1937 m. Iki karo pradžios vertėsi advokatu. Grįžęs iš karo tarnybos keletus metus buvo Luzerne County prokuroro pavaduotojas, o 1951-52 m.—Hazleton miesto burmistras. Išrinktas į Kongresą 1952 m. Narys Pašto ir Civilinės Tarnybos ir Veteranų Reikalų komiteto. Aktyviai reikišiasi daugelyje fraternalinių, labdarybės ir teisininkų organizacijų. Labai anksti pradėjo remti Kersteno Rezoliucijos Kongresui pateiktą ALT sumanymą.

Kongr. Fred E. Busbey

Republikonas iš Chicago, Ill. 3-jo distrikto. Gimęs 1895 m. Nuo 1930 m. buvo investigacijų brokeris ir finansinis patarėjas. Lankė Illinois Technologijos Institutą ir Northwestern universitetą. Tarnavo kariuomenėje pirmojo pasaulinio karo metu. Pirmą kartą išrinktas į 78-ąjį Kongresą 1942 m. Šiame Kongrese jis yra Apropriacijų Komiteto narys. Nuo pat pradžių aktyviai remė Kersteno Rezoliuciją.

Kongr. Thomas J. Dodd

Demokratas iš West Hartford, Conn., 1-jo distrikto. Gimęs 1907 m. Baigęs Yale universiteto teisės skyrių. Dvejus metus išbuvo FBI tarnyboje kaip specialus agentas, buvo paskirtas Nacionalinės Jaunimo Administracijos, Connecticut valstijos direktorium. Kaip tarptautinės teisės specialistas, 1945-46 m. Nurnber-

go karo nusikaltėlių byloje buvo Apeliacijos komisijos vicepirmininkas, o vėliau—vienas JAV prokurorų komisijos narių. 1952 m. buvo išrinktas į Kongresą. Valstybės Operacijų komiteto narys.

Svarstant Kersteno Rezoliuciją Atstovų Bute liepos mėn. 27 d., pasakė labai gerą kalbą.

Kongr. Thaddeus M. Machrowicz

Demokratas iš Detroit, Mich. 1-jo distrikto. Gimęs Lenkijoje 1899 m. Studijavo Chicago universitete; baigė Detroito Teisės kalidžą 1924 m. Pirmojo karo metu tarnavo Amerikos kariuomenėje Kanadoje ir Prancūzijoje; leitenantas amerikiečių savanorių armijoje Lenkijoje. 1919-21

SUSTOJUSIOS ŠIRDYS IR
PALAUŽTI ARŲ SPARNAI

Rašo BALYS BRAZDŽIONIS, Chicago, Ill.

Ką mes kiekvienas žinome savo gyvenimo ateitį?—tai mirtis. Diena iš dienos mus pasiekia iš viso pasaulio žinios apie naujus atskiskyrimus. Lietuviškos širdys nustoja plakusios ne savo žemėje, toli už jūrų marių. Tėvynė gėstanti partizanų išgyvenimus ir jų aukas negalime paminti, nes jokiais žinias NKVD slaptoji ranka nepraleidžia, todėl tenka liesti tik laisvam pasaulyje užgesusius mūsų brangius Lietuvos karius, lygiai taip pat ir Amerikos lietuvių karius.

Štai mūsų galvos nulinkta laidojant Toronte, Kanadoje, lietuvių karį Igną Giedraitį, kuris ilgą laiką tarnavo kanadiečių kariuomenės rezerve Toronte. Jis per Port York atidarymo iškilmes nuo širdies smūgio krito rikiuotėje. Kanadiečiai kariai šermenyse ir laidotuose gausiai dalyvavo—nuo eilinio iki pulkininko. Igno karštą puoselėlaiva ir gausūs vainikai, jo paskutiniam atminimui po gedulingo maršo ir šūvių salves, kiekvienas karys individualiai susikauptu pagerbė netikėtai kritusį savo draugą. Tam pačiam Toronte atskyrė su šiuo pasauliu ir Lietuvos kariuomenės kapitono Mikailos žmona Antanina. Ji mirė nuo baisios vėžio ligos bacilos. Liko kap. Mikaila su 8 m. dukrele Onute. Toronte mirties piūtys palietė ir Lietuvos buvusių policijos nuovados viršininką Petrą Graičiūną, vos 46 metų amžiaus. Viršininko pareigose buvo Kupiškėje, Krekenavoje, Vilkavišky ir Ašmenoje. Bolševikai 1940 m. jį labai norėjo pagauti, neradę namuose, ištrėmė jo sergantį tėvą, motiną ir brolių Sibirą. Kiti jo broliai liko Lietuvoje, iš kurių negalima buvo gauti jokių žinių. Velionis dirbo Eaton Co. Ltd. Toronte, turėjo operaciją ir šių metų birželio 13 d. mirė.

Tėbūna lengva laisva pasaulio žemė Lietuvos karius, kurie nebeišvydo savos žemės žaliųjų laukų ir kryžių nusėtos šalies!

Karių Išvykimas

Iš mūsų senesniųjų lietuvių kartos nemaža sūnų tarnauja J. A. V. armijoje. Čia tenka paminti žymaus visuomenininko ir "Garso" redaktoriaus p. Mato Zujaus du sūnus: Kazį ir Matą. Matas Zujuš jau septyni metai kaip vilki kario uniformą ir trys metai kaip neša tarnybą Graikijoje. Apie Kalėdas tikisi pargrįžti į JAV ir gauti naują paskyrimą. Kazys paskirtas tarnybai į Austriją ir su kariuomenės daliniu jau išvyko. Pvt. Alfonsas Vitkauskas iš Worcester, Mass., atlikęs pagrindinį apmokymą kariškoje stovykloje Pickett, Va., išvyksta į Tolimuosius Rytus. Į Camp McCoy, Wis., kasmet susirenka karo veteranai pratyboms. Jie čia praktikuojasi 15 dienų, susipažįsta su naujais ginklais bei papūklais karo srityje. Pratyboje yra pašaukti ir du lietuviai iš Chicago: adv. Vasell ir K. Deveikis. Racine, Wis., gražiai buvo išlydėtas kariuomenės savanoris Reimondas Kasparaitis. Tėvų bute įvyko iš-

m. narys Amerikos techninių patarėjų komisijos prie Lenkijos vyriausybės ir karo korespondentas, dirbęs drauge su žinomu laikraštiniu Floyd Gibbons. 1942-50 m. buvo Hamtramck, Mich., miesto teisėjas, iki buvo išrinktas į 82-ąjį Kongresą. Šiame Kongrese Viešųjų Darbų komiteto narys. Įėjo į Katyno žudynių tyrinėjimo komitetą 1951-52 m.

Kongr. Ray J. Madden

Demokratas iš Gary, Ind., 1-jo distrikto. Gimė 1892 m. Baigė Creighton universiteto teisės skyrių Omaha, Nebr. 1913 m. išrinktas Omahos miesto teisėju. Dalyvavo pirmajame pasauliniame kare. Persikėlęs į Indianą, dirbo Gary miesto administracijoje kaip Lake County izdininkas iki 1942 m., kai buvo išrinktas į 73-ąjį Kongresą. Dabartiniam Kongrese Taisyklių Komiteto narys. Katyno komiteto pirmininkas 1951-52 m.

Kersteno rezoliuciją svarstant Atstovų Bute liepos mėn. 27 d., pasakė ypatingai gerą kalbą.

IŠVYTA TIESA

Jei Dievas pats ateitų į palocius tavo žilų seniū ir pasakytų: "Neužnuok!" Kaip išdidžiai, valdove, jį laukan išvytum, kaip tarną, kurs tau negandą išpranašavo.

Zila tiesa kasdien prie tavo durų stovi, Ji atkakliai be ginklo, kaip liepsna rūkuos. Tvirta ji iš savęs: visų valdžių pamėklas. Apvainikuok ją,—būsi tikrasai valdovas!

Faustas Kirša

STORASTOS VYDŪNO PAMINKLO
IR RAŠTŲ REIKALU

Brangūs Tautiečiai!

L. Šimutis

K. Zalkauskas

Paskutinė Vydūno valia buvo išleista tėvų žemėje, kurią jis taip mylėjo ir kuriai skyrė pačius gražiausius savo kūrybinės dvasios žiedus. Tačiau, kol Lietuvių tauta galės jį palaidoti išlaisvintoj tėvynėje, jis turi laikinai išsėtis savo dabartiniame kape Detmole.

Mes, žemiau pasirašiusieji, būdami tikri, kad tremtiniai ir užsienio lietuviai norės pagerbti šio Didžiojo Lietuvos atminimą, esame pasiryžę pastatyti jam Vokietijoje tinkamą antkapį ir išleisti jį parinktus raštus. Todėl kreipiamės šiuo atsišaukimu į visus tautiečius, kuriems yra brangus Vydūnas ir jo atminimas, kviesdami prisidėti prie jo kapo pagražinimo ir raštų išleidimo kukliu—kiekvieno pagal išgalę—inašu. Aukotojai bus skelbiami spaudoje.

B. Babrauskas
S. Lozoraitis
E. Simonaitis
M. Krupavičius
V. Sidzikauskas

Arai Palaužtais
Sparnais

Mes turime daug gerų Lietuvos lakūnų, visur išblaškytų. Gerai žinomas J. Pyragius, dabar esąs Australijoje, užsiima sklandymo mokymu, ilgisi savo Tėvynės žydrosios padangės, kartais iškyla ir Australijos plačiose erdvėse. Kitas Lietuvos aviacijos karininkas, plk. L. Peseckas, šiuo laiku gyvena Detroite ir čia rūpinasi dalyvauti aviacijos tarptautinėje šventėje. Plk. Itn. Peseckas mūsų spaudoje pasisakė keletą išgyvenimų, prisiminimų apie Darius ir Girėną ir ANBO reikšmę Lietuvai. Šios keturios raidės reikišia: "Aš noriu būti Ore" ir konstruktorius Gustaičio ir žmonos pirmosios vardų raidės. Žinome, kad ANBO lėktuvai buvo kur kas geresni už vokiečių. Visa Lietuvos aviacija pateko rusams, kurie išdraskė lėktuvus, sandėlius, o kitais pasinaudojo.

BOMBOS SUKELĖ
NERIMĄ

Bombos Diepholzo pelkynuose sukėlė nerimą lietuvių stovyklos ir vietinių gyventojų tarpe. Senojo metalo rinkėjai pelkynuose surado 20 vokiečių armijos liepsnių bombų, 1, 2 metrų ilgio ir 40 cm. storio. Bombose yra lengvai užsidegantys skystis, skiriamas gaisrams palaikyti subomboduotose vietovėse. Rinkėjai, nežinodami jų pavojingumo, emė ardyti bombas, o jų metalinius gaubus rinkti pardavimui. Sužinojusi apie tai, policija ir gaisrininkai užtvėrė pavojingą plotą ir emėsi saugumo priemonių, nes pelkynuose guli milžiniški sauso torfo kiekiai.

PLBVKVI

VOKIEČIŲ PROFESINIŲ SAJUNGŲ laikraštis "Welt der Arbeit" liepos 3 d. duoda didelį ir gražų straipsnį apie lietuvių ir jų Vasario 16 Gimnaziją, antraštėje pasakydamas, kad Rennhofo pilis taps laisvosios Lietuvos gimnazija ir kad joje mokomas dalykas yra "Laisvė". Paduodama taip pat naujų namų nuotrauka.

VOKIEČIŲ SPAUDA atkreipė didelį dėmesį į Pabaltijo radijofonų išjungimą. Žinios duodamos antraštėmis: "Penki radijofonai nutilo", "Ištartina tyla", "Pabaltijo radijofonai išjungti", o "Hamburger Echo" liepos 6 d. didele antrašte duoda spėjimą: "Sukiliamas Pabaltij".

VIZITAS PAS MASS. GUBERNATORIŲ C. A. HERTER

Lietuvių, latvių ir estų veikėjai, birželio 14-15 tragiškųjų įvykių minėjimo proga, atlankė Massachusetts valstybės gubernatorių CHRISTIAN A. HERTER, kuriam išdėstė sovietų vykdomą genocidą ir įteikė atatinamą rezoliuciją Atvaizde, žiūrėti iš kairės dešinėn: Dr. Oswald Blumit—latvių atstovas;

Lietuvių, latvių ir estų veikėjai, birželio 14-15 tragiškųjų įvykių minėjimo proga, atlankė Massachusetts valstybės gubernatorių CHRISTIAN A. HERTER, kuriam išdėstė sovietų vykdomą genocidą ir įteikė atatinamą rezoliuciją Atvaizde, žiūrėti iš kairės dešinėn: Dr. Oswald Blumit—latvių atstovas;

83rd Congress, 1st Session

H. RESOLUTION 346

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES July 20, 1953

MR. KERSTEN of Wisconsin submitted the following resolution: which was referred to the Committee on Rules

Unanimously passed by the House of Representatives, July 27, 1953

RESOLUTION

Whereas the Government of the United States of America maintains diplomatic relations with the Governments of the Baltic nations of Lithuania, Latvia, and Estonia and consistently has refused to recognize their seizure and forced "incorporation" into the Union of Soviet Socialist Republics: Now, therefore, be it

Resolved, That there is hereby created a select committee to be composed of seven Members of the House of Representatives to be appointed by the Speaker, one of whom he shall designate as chairman. Any vacancy occurring in the membership of the committee shall be filled in the same manner in which the original appointment was made.

The committee is authorized and directed to conduct a full and complete investigation and study of said seizure and forced "incorporation" of Lithuania, Latvia, and Estonia by the Union of Soviet Socialist Republics and the treatment of the said Baltic peoples during and following said seizure and "incorporation".

The committee shall report to the House (or to the Clerk of the House if the House is not in session) as soon as practicable during the present Congress the results of its investigation and study, together with such recommendations as it deems advisable.

For the purpose of carrying out this resolution the committee, or any sub-committee thereof authorized by the committee to hold hearings, is authorized to sit and act during the present Congress at such times and places within the United States, whether the House is in session, has recessed, or has adjourned, to hold such hearings, and to require, by subpoena or otherwise, the attendance and testimony of such witnesses and the production of such books, records, correspondence, memoranda, papers, and documents, as it deems necessary. Subpenas may be issued under the signature of the chairman of the committee or any member of the committee designated by him, and may be served by any person designated by such chairman or member.

EXTENSION OF REMARKS OF HON. PHILIP J. PHILBIN

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES Monday, July 27, 1953

Mr. Speaker, all red-blooded, liberty-loving, God-fearing Americans detest, deplore, reject, and repudiate the overt actions and ill-timed, ill-fated diplomatic policies, whether adopted at Yalta or elsewhere, which in result and effect have imposed cruel domination and enslavement upon millions of helpless, defenseless peoples.

Lithuania is a nation of great worth and rich contribution to the world. Its people at home and in our own midst, and indeed everywhere they may go, or be, have historically manifested sterling human qualities. Devoted to liberty, loyal to free institutions, faithful to basic democratic principles, outstanding citizens in war and peace, great in their magnificent contributions to America, the Lithuanian people by principle, by practice, by history and by sacrifice have amply won their right to freedom just as so many of them have so impressively demonstrated their entitlement to American citizenship.

Our bond with Lithuania is a close one. Our sympathy for her present plight of oppression is deep seated, genuine, and prompted to help her people.

Because of my great admiration for these splendid people and my desire to help liberate them from oppression, I am glad vigorously to support the reso-

lution of my esteemed and very able friend, the gentleman from Wisconsin (Mr. Kersten), to investigate the seizure and incorporation of Lithuania into the Soviet Union—acts which were consummated in terror and injustice.

This inquiry will give new hope to oppressed and heavy hearts. It will rekindle a spark of faith that their liberation will one day take place. It will inspire thousands, yes, millions of enslaved peoples to fight on against their cruel masters with the knowledge that others are interested in helping them to throw off the barbarous yoke of persecution and regain their precious freedom. May that day soon be at hand for poor, suffering, and afflicted Lithuania. (Congressional Record, July 28, 1953.)

No Iron Curtain and no volume of propaganda can ever hide from the American people the certain knowledge that the brave people of Lithuania desire to regain the inherent rights bestowed upon them by a Divine Providence. We, the American people, realize that if we ever deny the concept that all human beings possess certain inalienable rights our own days of freedom are numbered.

U. S. Senator John W. Bricker (Ohio)

SPEECH OF HON. CH. J. KERSTEN

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES Monday, July 27, 1953

I shall be as brief as possible in this matter in view of the lateness of the hour. I shall say only that this resolution sets up a select committee of seven members to investigate the incorporation and seizure of the Baltic nations by the U. S. S. R. As the Members know, the Baltic nations are the nations of Lithuania, Latvia, and Estonia, located northeast of Poland and just west of Russia, up in the northeastern part of Europe. The three Baltic nations were seized by the U. S. S. R. in the year 1939 and 1940. The investigation that this resolution contemplates will be similar to the Katyn Forest investigation of last year, and which did such a good job, such an outstanding job, in showing up the activities of the U. S. S. R. The thing about this investigation that is interesting and unusual is that while these three Baltic nations were seized by the U. S. S. R. in the year 1940, the committee will have access to evidence and documents showing designs of Soviet aggression that will shock America and the world. The beginning of the seizure was in 1939. They occupied the Baltic nations for about 1 year; or, in other words, from 1940 until June 1941. Then the Nazis drove out the Communists, and there was a period of several days immediately following after the Communists hurriedly left those three countries, in which the Lithuanians, Latvians, and Estonians were able to seize many of the original documents prepared by the Communists in Moscow to take over these three countries. Those documents, and there were many of them, and there were many eye witnesses of the seizure of those countries, patriots of those three Baltic nations, who left the country thereafter bringing this original material with them. Most of it is here in the United States. That is why the resolution contemplates the investigation being in this country. As you

know, the United States never recognized the Soviet conquest of those three nations, and we still maintain diplomatic relations with the free nations of Lithuania, Latvia, and Estonia. The unusual feature therefore is that much of this firsthand material, right from the archives of the Communists themselves, prepared in Moscow, is here in the United States, in the possession of various organizations of those three nations, material which has never been fully brought to light. This evidence will paint an astounding picture of Soviet preparation for the taking over of those nations, which, when it is brought to light, will unmask the deceptive peace offensives of the Soviets. They will show how they prepared to take over all of those nations.

Just as an example of this, one of those documents list various peoples, categories of people, who are to be deported or exterminated in those nations. All of the leaders of the government, of course, and their families. All estate landlords, all sizable manufacturing personnel, the leadership of student organizations. All labor union officials. In those three countries there is a very large Polish population. All of the leaders of the Polish population are to be exterminated or deported. All leaders of Jewish organizations are to be exterminated or deported. Boy Scout organization leaders; all employees of all embassies, Ministers of all three religions, Jewish, Protestant, and Catholic, to be exterminated. So that the pattern that the Soviet prepared for taking over those nations was a blueprint for the conquest of all of the nations that the Soviets subsequently moved into.

As I say, this evidence is in this country, and when it is brought out it will shock many American people. (Congressional Record, July 28, 1953.)

POPULAR LITHUANIAN ART

The same causes — continuous wars, unfortunate political conjunctures and a particularly brutal foreign oppression—which rendered—the development of Lithuanian literature, drama, music and education so difficult. As in the other branches of national culture, so in this, only popular art could flourish.

The only forms of art which have a place in the life of the peasant are those which can enter directly into his daily life, that is, the decorative and applied arts; these were the forms of Lithuanian popular art. The oppressed, untutored, but beautiful Lithuanian peasant has always shown deep individuality and ingenuity in beautifying the household objects which he daily uses and even more so, in making the objects which touch the strongest chord in his nature—his deep religious feeling.

His religious nature has found expression in the thousands of crosses and small chapels, decorated with wooden statuettes, which are to be found all over Lithuania: in cemeteries and churchyards, near homesteads, at crossroads, along the rivers and lakes and by the wayside. These crosses and chapels, which are a wonderful, typically Lithuanian synthesis of pagan and Christian motives, are always original and interesting, and very often they are truly beautiful. Not only do the Lithuanians, uneducated peasants and intellectuals alike, love them, but many foreigners traveling in Lithuania, have been fascinated by them. The Lithuanian painter, Adomas Varnas, has photographed over three thousand of them. Wherever he has exhibited these photographs they have attracted wide attention among art lovers and the general public alike.

By far the majority of these crosses, chapels and the statuettes have been made by the peasants themselves, during the long winter evenings, or at the most, by simple village carpenters. They

are, therefore, entirely the work of wholly untaught men. Only here and there the name of one of these nature's artists is known—notably that of Vincas Svirskis (1835-1915). Svirskis, entirely self-taught, showed truly unusual, talent as architect and sculptor in wood. The chapels, crosses and statues which he produced (especially the group statues) are the most beautiful in Lithuania.

If one studies the statuettes, thousands of which have been gathered from rotting crosses and chapels, one notices that the favorite figure is that of Christ, seated, his head leaning on one arm, which is placed on the knee, and with a deeply thoughtful, sorrow laden countenance. These statuettes are called by the people "Kristus Rūpintojėlis" (The care-worn Christ) or simply "little sorrows". In this special beloved figure of Christ, the Lithuanian peasant expressed his own care-ridden, deeply melancholy soul. Next in order as to popularity are statuettes of the Blessed Virgin, showing all the stages of her life; these statuettes are remarkable for the wonderful serenity and kindness of the face—truly the face of "Dievo Motinėle" (The little Mother of God), who is also the Mother of all the sorrowing people of the earth. Further countless statuettes of the saints, St. George and St. John Nepomuck leading (his statuette was always placed on or near a bridge because he suffered martyrdom by being thrown from a bridge). The depth of feeling and expression these untaught peasants were often able to put into these statuettes is surprising.

Having satisfied his religious craving, the peasant turned his attention to decorating his household goods. Many beautiful examples of the wood-carver's art may be found in such household objects as beds, tables, chairs, towel racks, spinning wheels, wooden bowls, spoons, window frames, doors and porches.

Another interesting phase of Lithuanian popular art are the hand woven fabrics. Lithuanian women never have achieved particular distinction as embroiders or lace-makers but they have always been famous weavers. Each Lithuanian peasant girl is taught from childhood to spin, dye threads and weave. At 14 or 15 she begins to weave for her dowry chest, which, when she marries, is considered the most important part of her dowry, not for its intrinsic but for its moral value: it shows the maiden's diligence and cleverness, and her bridegroom is as proud of it as she is.

In the Lithuanian folk songs or "dainos", which reflect all the life of the people, the most praiseworthy epithet applied to a girl is "mergelė lelijė, garsi audėjėle" (the lily-white maiden, the famous weaver) while no greater reproach can be made to a girl than "nemoka plonai austi" (she cannot weave a fine web).

In her way the Lithuanian woman has been an even greater creative artist than the man. Very often she could neither read nor write, but she has shown a wonderful fertility of invention in patterns and a sure taste in colours. She has derived her beautiful patterns chiefly from geometrical figures and plants and trees, and has learned to blend her colours from the rainbow and the flowers in her garden. She can weave from the thinnest, most exquisite linen, to heavy, intricately patterned woolen rugs. The most beautiful textiles of all are the silk or woolen "juostos"—belts or ties which the women weave mainly for their menfolk, and the "prijuostės" or aprons—vivid flower or geometric designs on dark backgrounds, which so strikingly brighten the otherwise sombre costumes of the women.

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

- PHILADELPHIA, Pa.—Vietiniai lenkų savaitraščiai "Gwiazda" ir "Jedność" liepos 30-tos laidoje ne tik paminėjo, kad jau suėjo 30 metų, kaip New York gyvuoja Lietuvos Konsulatas, bet ir p. Jono Budrio, kaip vyriausiojo Klaipėdos sukiliųjų vadovo pagarbai, atinkamas eilutes patalpino. Beje, ir Čičagos lenkų dienraštis "Dziennik Chicagoski" liepos 30-tos laidoje tilpo tos pačios eilutes apie Joną Budrį kartu su pranešimu apie Konsulato sukaktį. O žurnale "Kazače Žizn"—"Kazokų Gyvenimas"—leidžiamam New Yorke, liepos mėnesio laidoje tilpo eiluota Motiva za Litvū—"Malda už Lietuvą" rusų kalba.

RELIGION BEHIND THE IRON CURTAIN

The editors of four religious publications in Czechoslovakia have disappeared since the beginning of May, according to a confidential source in Vienna. They are Rudolf Iltis, of the Herald of Jewish Religious Communities in CSR, Vladimir Klimes, of Church Political Information, Vladimir Chmelar, of Church Herald, and the editor of the Italian language Democrazia Popolare, whose name is unknown. Czechoslovak editors reportedly were severely castigated last April by Grisa Spurny, deputy minister of Internal Affairs, for publishing unauthorized information.

Sixteen priests and three nuns were released from jail by the Polish regime last week following an appeal by Catholic leaders of the Communist-dominated National Front. The Warsaw broadcast announcing the release did not name the priests or nuns, nor the "crimes" for which they were condemned. London observers regard the new gesture of releasing priests at the petition of "progressive Catholics" as a further effort to enhance the prestige of the regime's "patriotic priests" and to gain a larger following for them. It is noted that the 16 priests allegedly released form only a small part of the estimated 1,000 priests jailed in Poland on false charges.

BALF CENTRE GAUTOS AUKOS 1953 METŲ LIEPOS MĖNESI

- CALIFORNIA: Los Angeles, BALF 13 skyr. \$360.00
- CONNECTICUT: Port Chester, SLA 367 kp. 11.00 Stamford, BALF 36 skyr. 100.00 Windsor, N. N. 30.00 \$141.00
- ILLINOIS: Brookfield, V. Karaliūnas 10.00 Chicago, BALF 91 skyr. 540.50 Dievo Apaizdos parapijos Chicago, Dr. Petras ir Emilija Meskauskai 24.00 Chicago, Mrs. D. Augienė 62.00 " BALF 5 skyr. 96.00 " J. M. Saltenis 12.00 " S. Velbasiš 12.00 " A. ir K. Rimai 10.00 " A. Ragauskas 5.00 " Emily Vilimas 5.00 " P. Dundzeliene 2.00 \$778.50
- INDIANA: E. Chicago, BALF 95 skyr. 185.45 Indiana Harbor, J. Zauka 6.00 \$191.45
- MARYLAND: Baltimore, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga 18.50

- MASSACHUSETTS: Brockton, BALF 72 skyr. 25.00 " W. Jakimavičius 15.00 Lawrence, BALF 15 skyr. 36.00 \$76.00
- MICHIGAN: Detroit, Ona Menčienė 5.00 " Jieva Balsienė 5.00 " A. Vaitiekus 1.88 \$11.88
- NEW HAMPSHIRE: Manchester, BALF 53 skyr. 22.00 Nashua, BALF 129 skyr. 45.31 \$67.31
- NEW JERSEY: Elizabeth, S. Markevičius 1.00 Kearny, BALF 7 skyr. 100.00 Nutley, Mrs. R. Krakauskas 5.00 \$106.00
- NEW YORK: Amsterdam, BALF 33 skyr. 12.00 Brooklyn, Kun. Dr. Valiūnaitis, kun. V. Martinkus, J. P. Kunigėliai ir K. Svėnto-raitienė "sviesa", New York skyr. 12.00 Brooklyn, "sviesa", New York skyr. 12.00 Brooklyn, John Sneideraitis 20.00 " P. Kunigėlis 15.00 " A. Mikalonienė 12.00 " BALF 100 skyr. 10.00 " M. Palucute 5.00 " Maironio mokyklos mokytoju aka. 2.00 " Mrs. J. Draugelis 1.00 " S. Cenkus 1.00 Maspeth, N. N. 5.00 New York, Mrs. E. Rossolimo Richmond Hill, New York Skautai 10.00 St. James, L. J., E. Kazasienka Plattsburg, A. Matulionis 5.00 \$132.00
- OHIO: Cleveland, BALF 55 skyr. 300.00 " A. Mikalūnas 30.00 " A. Brižius 12.00 " P. Mikšys 10.00 " N. N. 10.00 Euclid, Vas. 16 d. gim. remti būr. 167 20.00 \$382.20
- PENNSYLVANIA: Pittsburgh, J. Paškevičius 2.00 Wilkes-Barre, U. Baranauškiene 2.00 \$4.00
- WASHINGTON: Seattle, American Lithuanian Ladies Club 20.00
- WISCONSIN: Racine, BALF 73 skyr. 15.00
- CANADA: Blaimore, Alberta, A. Klimavičius 12.00
- NARIŲ MOKESČIAI: Brooklyn, N. Y., BALF 100 skyr. 38.00 Racine, Wis., BALF 73 sk. 16.00 \$54.00
- TRANSPORTACIJA: Cicero, Ill., L. Zeikus 38.06 Detroit, Mich., A. Vaitiekus 58.12 Detroit, Mich., V. Mockus 20.00 \$111.18

In all the history of freedom there are few chapters more remarkable than that which has been written by the people of Lithuania in their unflagging efforts to keep the light of liberty aflame under the most difficult of circumstances. Lithuania splendidly earned the right to a prominent place among the free nations of the world. The people of the United States look to the people of Lithuania as a magnificent symbol of the right for freedom and mankind's enduring love of liberty. U. S. Senator Leverett Saltonstall (Mass.)

Metinis LRKSA Pirmosios Penna Apskritis

Piknikas

SEKMADIENI

Rugpiūčio-Aug. 23, 1953

DUTCH HILL PARKE TAMAQUA, PENNA.

VIETINĖ 18-TA KUOPA IR RENGIMO KOMITETAS KVIEČIA APYLINKĖS KUOPAS IR PUBLIKĄ ATsilankyti, taipgi užtikrina, kad visi bus patenkinti. BUS ŠOKIAI IR REFRESHMENTAI. Kviečia RENGIMO KOMITETAS

BANKINIAI REIKALAI Lietuvių Banke atsilankant, galima daug reikalų atlikti ir sutaupyti laiką ir ilgas keliones. Galima padaryti taupymai per laiškus. Paskolos dėl pirkimo, pagerinimo arba taisyso namų; Money Order čekiai; galima užsimokėti už telefoną, gasą, elektrą ir kitokias bilas; įsigyti keliaujantiems čekius. Čia galima pirkti Jungtinių Valstybių taupymo bonus. Čia už taupymus moka 2 1/2%. Taupymai po Federal Insurance Corporation globa, kiekvienos kngytes iki \$10,000.00 valdžios saugumas užtikrintas. THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 6712 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO HE. 1-2498

METINIS L.R.K.S.A. 4-tos Penna. Apskritis

IŠVAŽIAVIMAS

SEKMADIENĮ Rupiučio-Aug. 16, 1953 ROCKY GLEN PARKE

Rengėjų standos su refrešmentais. Privažiavimas automobiliais ir busais. Parke įvairūs žaidimai vaikams, jaunimui ir augusiems Wyoming Klonio, Scrantų ir kaimyninių kolonijų lietuvių-lietuvių dalyvaukite.

KONGR. E. J. BONIN PASKIRTAS TYRINĖJIMO KOMISIJON

KONGRESMANAS EDWARD J. BONIN

U. S. Atstovų Butui vienbalsiai priėmus Kersteno rezoliuciją 346, reikalaujančią iširti br...

Tyrinėjimo komisija jau sudaryta. Jos pirmininku bus rezoliucijos autorius atstovas Kersten iš Wisconsin. Kiti komisijos nariai: Edward J. Bonin iš Luzerne County, Penna.; Fred Busbey iš Illinois valstybės; A. Vincent iš Michigan; Ray Madden iš Ind.; Thaddeus Machrowicz iš Michigan ir Thomas J. Dodd iš Conn. I komisija įeina patys uoliausieji rezoliucijos 346 rėmėjai ir Sovietų agresijos ekspertai ir pavergtų tautų užtartininkai.

Svarbiausias tyrinėjimo centras bus Chicagoje, kur darbuojasi Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomas komitetas, kur gyvena daugiausia lietuvių ir Lietuvos tremtinių, tarp kurių yra nemažai komunistų agresijos kankinių. Tyrinėjimas taipgi numatomas Wilkes-Barre ir Scrantų rajone. Kaip žinoma, Luzerne apskrities atstovas Bonin ir Lackawanna atstovas Joseph L.

Carrigg nuosirdžiai dėmė ir kooperavo su Amerikos Lietuvių Taryba, kad rezoliucija 346 kongrese būtų priimta.

L. ALBAITIS UŽIMS MOKYTOJO VIETĄ

Leonardas Albaitis, šių metų pavasarį užbaigęs Kings kolegiją, gavo mokytojo vietą South Bound Brook, N. J.

Jis yra Mr. ir Mrs. Albičių sūnus, gyv. 320 East Washington St., Nanticoke. Jis užbaigęs Nanticoke High School tarnavo U. S. oro jėgose. Grįžęs iš kariuomenės įstojo King's kolegijon ir čia gavo istorijos laipsnį. Lankydamas kolegiją jis buvo aktyvus studentiškių organizacijų narys ir kai kurioms vadovavo.

Mokytojui Albaičiui linkime geriausios kloties pasirinktoje profesijoje!

A. A. Mirusiems

A. a. Vinc. V. Vestauskas, gyv. 45 Mack St., Plains, mirė rugpiučio 7-tą Mercy ligoninėje. Palaidotas rugpiučio 10-tą iš Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Vėlionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas ir priklausė prie veteranų organizacijų. Paliko žmoną, penkis sūnus, penkis dukteris, penkis anūkus, motiną, seserį ir tris brolius.

A. a. Marė Kuosaitienė mirė rugpiučio 9-tą savo dukters Mrs. S. Kalafut namuose, 1 Luzerne St., Lee Park. Palaidota rugpiučio 12-tą iš Sv. Alojzo bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Vėlionė iš Lietuvos atvyko 50 metų atgal. Paliko dukterį, penkis anūkus ir vieną proanūką.

PIRMASIS METINIS IŠORINIS PITTSTONO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS BAZARAS

Pittston'o Šv. Kazimiero parapija rengia pirmą metinį išorinį parapijos bazarą, kuris įvyks rugpiučio (August) 19, 20, 21 ir 22 dd., 1953, Fourth Ward (Sullivan) parke, Church St., Pittston.

Bazaro tikslas—sukelti fondą bažnyčios pataisymams, kurie būtinai reikalingi.

GENERALINIO KOMITETO garbės pirmininku yra ilgametis parapijos klebonas kun. Jonas Kasakaitis; kun. V. F. Zėmaitis ir Antanas Sobieski—pirmininkai; kun. J. Tribendis—izdininkas.

Refreshmentų standą ves Sv. Vardo Draugija, vadovaujant Joseph Zigmund ir John Kwasiak. Darbuosis šie nariai: Andrew Vanyo, John Gruzka, Thomas Burnitis, Peter Petronis, George Kutchikis, Bernard Babonis, Alfred Žukauskas, Anthony Balkūnas, Casimir Markevich, Peter Banos, James Banos, Paul Laukaitis, Leo Butsavage, John Wisnosky, Joseph Hantz, Albert Graboskie, Frank Skecius, Joseph Katkowski, Joseph Smalanskis, Joseph Sobieski, Joseph Palvonis, Frank Berkant, Anthony Venets ir Peter Senesky.

Prie saldinių stando darbuosis: Helen Miškinis, Dolores Sutter, Lois Meloski, Marilyn Gregalis, Nancy McClosky, Rita Ochreiter, Margaret Pukalis, Anna Mae Copper, Anna Mae Vitcosky ir Rosemary Rameikis.

Prie lėlių standos: Marie Copper, Albert Moczyunas, Patricia Waiksnis, Bernice Walingavich, Mary Ann Mazaitis, Patricia Shucktes, Rita Sherin, Mary Ann Petchalonis ir Martha Wagnaris.

Prie blanketų standos: Irene Chesnowsky, Jean Sobieski, Bernadine Laukaitis, Philomena Nevardousky, Irene Nevardausky ir Betty Tarsavage.

Prie lošių standos: Peter Kizis, Daniel Zelonis, Celestine S.

nausky, Alberta Salus, Mary Sakalauskas, Marion Wisneski, Mary Ann Bulger, Antonette Coar, Kathleen Sites, Marianne Levenoski, Dorothy Lobashousky, Lucille Žukauskas, Dorothy Waslick, Barbara Petkoviati ir Patricia Oley.

Prie žvejojimų standos: Frances Kay, Theresa Laurinaitis, Judy Shakočius, Catherine Petras, Christina Dobilas, Ann Blockis, Barbara Bubal, Mary Theresa Dailida, Judy Kutchka, Dolores Sahinsky, Marion Smeden, Ann Marie Stravinski, Ann Marie Walatka, Joan Voveris, Joan Pechalonis, Beverly Smelster, Lorraine Petchalonis, Marion Verboski, Mary Ann Pechalonis ir Constance Maceina.

Prie maisto ir naminių gaminių standos: Anna Kashuba, Anna Biliene, Barbara Yaremskas, Victoria Gillis, Genevieve Bartashunas, Nellie Gruzka, Rosalie Kizis, Alice Griškonis, Mrs. Anna Kizis, Ann Walatka, Helen Liskosky, Mary Burdette, Anna Smalansky, Frances Balkūnas, Mary Luke, D. Stepulis, J. Liekasavich, Rose Zigmund ir Helen Gavlies.

Parapijiečiai ir svečiai kviečiami gausingai lankyti bazarą ir paremti parapiją.

LRKSA 46 KUOPOS NARIAMS

LRKSA 46 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, rugpiučio 15-tą, tuoj po antrų Mišių, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, Sugar Notch, Pa.

Susirinkimas daromas viena diena anksčiau, nes rugpiučio 16-tą svarbiais reikalais turiu išvažiuoti į Philadelphia. Grįšiu pirmadienį po pietų.

J. J. Nevulis, 46 kp. fin. rašt.

METINIS ŠV. PETRO IR POVILO PARAPIJOS FESTIVALAS

Rugpiučio 14 ir 15, 1953, Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapija turės metinį išorinį festivalą.

Festivalas vyks vakarais parapijos kieme. Pelnas parapijos naudai.

Festivalo rengimo komiteto garbės pirmininku yra naujasis parapijos klebonas kun. Alfonsas J. Žukauskas; generalinis pirmininkas—Antanas Adomaitis; vice pirmininkai—George Yankoski, Peter Sincavage, Anthony Smigelski, Baltrus Skučas, Mrs. Joseph Walcheski, Mrs. Albina Dowling, Sugar Notch; Albert Rabbas, Mrs. Joseph Shupshinskas, Mrs. Joseph Zdanowicz, Ashley; Leo Višniauskas, Salomon Bekampas ir Mrs. Petronella Ulozas, Askam ir Warrior Run; įvairių komisijų nariai: Joseph Adomaitis, Alex Butanis, Joseph Drake, Joseph Zdanowicz, Victor Ziomek, Vincent Kasulen, Joseph Shulanski, John Slavoski, Anthony Zitkus, Mary Zigmantinis, Anna Sorbers, Anna Kaminskas, Helen Bonsavage, Eleanor Meldazas, William Slavoski, Mrs. Helen Walcheski, Mrs. Anthony Duskauskas, Mrs. Margaret Zemetro, Ruth Klimavich, Betty Jane Norris, Mary Ann Zugarek, Eunice Ostroski, Evelyn Rozell, Joseph Wallace, Ursula Zitkus, Rose Zedalis, Mary Leokauskas, Agatha Rasavage, Rose Masavage, Anna Zailiskas, Mary Adomaitis, Margaret Wallace, Helen Borsavage, Helen Conway, Anna Wanta, Helen Simelski, Elizabeth Skucius, Anna Sincavage, Adam Cvilik, Victor Evanauskas, Mrs. Joseph Stanionas, Mrs. John Shultz, Mrs. Joseph Walsh, Joseph Shulanski, Mrs. Joseph Adomaitis, Mrs. Anthony Adomaitis, Joseph Walsh, Joseph Walcheski, Anthony Duskauskas.

Bus įvairių lošių su dovanomis. Daug ir vertingų dalykų sudovanojo parapijiečiai. Kaip ir kitais metais, patyrusios šeiminkės keps skanius tradicinius bulvinius blynus, kurie traukia prie savęs netik lietuvius, bet ir kiltataučius.

Pittstono Šv. Kazimiero parapijos moterys atvyks talkon mūšų parapijai su "bake sale".

Klebonas kun. A. J. Žukauskas ir rengimo komitetas kviečia parapijiečius ir svečius paremti parapijos festivalą.

BALF SANDELŲ GAUTI DRABUŽIAI IR KITI DAIKTAI 1953 M. LIEPOS MĖNESI

Table with columns for state names (CONNECTICUT, ILLINOIS, MAINE, MASSACHUSETTS, MICHIGAN, NORTH CAROLINA, NEW JERSEY, NEW YORK) and amounts.

Table with columns for state names (OHIO, PENNSYLVANIA) and amounts.

Table with columns for state names (NEW YORK) and amounts.

VEDYBINĖ AIDŽIULIŲ SUKAKTIS

BINGHAMTON, N. Y.—Liepos 11 dieną, 1953, Šv. Juozapo parapijos svetainėje susirinko apie trys šimtai giminių, draugų ir pažįstamų pagerbti Petrą ir Jievą Aidžiulius (Angulas) jų 25-kių metų vedybinės sukakties proga.

Tėvas Emilijus, O.M.C., pasakė gražią kalbą pritaikintą celebrantams. Visi linksminosi iki vėlumos.

Liepos 12-tą klebonas atlaikė Mišias jų intencija ir celebrantus palaimino.

Petras yra LRKSA narys; jo a. a. tėvas ir motina buvo 270 kp. nariai.

Aidžiuliai išaugino sūnų ir dukterį ir susilaukė du anūkus. Ilgiausių metų! Dievulis te! laimina sulaukt aukšinės sukakties! Ten buvęs

New York, M. Jankevičiūtė..... 13
New York, E. Rossolimo..... 25
Glen Cove, L. L. J. Čepukas..... 22
Stony Brook, L. I., P. Lapienė..... 24

OHIO: 860
Avon, Mrs. D. Kregždė..... 29
Cincinnati, L. Vyčiu 134 kp..... 34

PENNSYLVANIA: 63
Kingston, Mr. K. Kučinskis..... 8
Philadelphia, Česnavičienė..... 25
" A. J. Kanin..... 18
" M. Mikolaitis..... 18

New York, N. Y., Amerikos Epi-skopatas—War Relief Services—NCWC..... 3,000
Viso 6,172 svarai.

KLASYKITES LITHUANIAN MELODIES KIEKVIENĄ SEKMADIENI 3:00 iki 3:30 P. M. (Detroito laiku) RADIO STATION WPAG Banga 1050 kil. RALPH VALATKA, Programos Vedėjas 15756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas Broadway 3-2224

PITTSTONO ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS

BAZARAS

ĮVYKS

RUGPIUČIO AUGUST 19, 20, 21, 22, 1953

FOURTH WARD, SULLIVAN PARK

CHURCH STREET, PITTSTON, PENNA.